

Rare titel, niet dan? Maar is dit zo? Zolang er mensen zijn die deze namen blijven bezigen is de titel gerechtvaardigd, denk ik. Want verschillen zijn er zeker en er zijn verschillende soorten "Magelhaensijsen" beschreven in de wetenschap, allemaal variërend met kleine kleurnuances en kleurdiepte en niet onbelangrijk er zijn verschillen in grootte en type. Dat de Nederlandse namen dan niet altijd kloppen, nou ja, daar ken ik er nog wel een paar van bij verschillende vogelsoorten, ik zal u er een paar noemen die ik bijv. zelf gekweekt heb: de zwartkoptuinfluiter of de zwartkop (in mijn ogen totaal verkeerde naam, want de vogel heeft een zwarte pet en geen zwarte kop) of deze: de Japanse Nachtegaal uit China??? Zo zou ik nog wel een tijdje kunnen doorgaan, maar goed, terug maar weer naar de Magelhaensijs.

Zo zijn er wetenschappelijk beschreven met de Latijnse benaming de soorten;

Carduelis magellanica magellanic,
Carduelis magellanica capitalis,
Carduelis magellanica longirostis,
Carduelis magellanica paula,
Carduelis magellanica peruana,
Carduelis magellanica urubambensis,
Carduelis magellanica boliviana,
Carduelis magellanica tucumana,
Carduelis magellanica alleni,
Carduelis magellanica icteria,

Op de uiterlijke verschillen in kleur en grootte of uit welk land /gebied zal ik niet dieper ingaan. Wilt u die wel weten, dan moet u maar eens het Internet of de diverse boeken raadplegen, als u zich deze moeite getroost en daar wens ik u dan succes mee, want gemakkelijk zal het niet zijn en dat is denk ik ook de reden waarom men het overal over één Nederlandse verzamelnaam "De Magelhaensijs" heeft. Dit is denk ik uit "armoede" geboren, omdat er in het verleden niet echt opgelet is door de mensen om zo soort zuiver te blijven kweken en ze zoals onderlinge soorten

Carduelis magellanica magellanica man

gemakkelijk te kunnen determineren. Ik ben van mening dat er wel degelijk verschillen zijn tussen de Magelhaenen. Wat zeg ik? Ik heb ze zelfs in het hok gehad en gekweekt. Zo heb ik o.a. de *C. m. magellanica* gehad en de *C. m. capitalis*, twee duidelijk verschillende soorten. Hoe ik dit wist? Nou wij simpel, het waren allemaal importvogels en na navraag bij de importeur te hebben gedaan kwam ik erachter uit welk gebied en land zij afkomstig waren en door goed naar de vogels te kijken. Omdat het dus verse Importvogels waren, kon ik ervan uitgaan dat deze raszuiver waren. De duidelijkste verschillen tussen beide rassen waren dat de *magellanica* groter was 12 á 13 cm. groener en een uitgebreider masker had dat op de borst uitliep in een puntje (en dus niet zo groot uitvloeiend als bij de zwartborstsijs. Bij de *C. capitalis* waren de vogels aanzienlijk geler en dieper van kleur op rug en buikpartij, iets kleiner 9 à 10 cm en het zwarte masker was zeer klein en zeer scherp afgetekend. Dat het moeilijk is de juiste vogel zijn juiste naam te geven, is een gegeven. Vooral als men alleen naar de poppen zou kijken, want die verschillen onderling niet zoveel van kleur, maar sommige poppen zijn ook gemakkelijk te

herkennen aan hun grootte: 9 cm of 13 cm is toch een zeer duidelijk verschil te noemen.

Maar goed, men bezigt de naam Magelhaensijs voor alle rassen dus doe ik dat ook maar. Wel met dien verstande dat ik gewoon de Latijnse naam aanhou, dan kan men voor zichzelf uitmaken of we over een en dezelfde Nederlandse verzamelnaam, de Magelhaensijs, praten.

Kweek

Na jaren eerder de diverse magelhaensoorten hebben gekweekt wilde ik weer eens een magelhaen proberen en wel de soort *Carduelis m. capitalis*, met als enige voorwaarde dat de vogels buitengekweekte, goed gezonde en mooi getekende raszuivere soorten waren, want ik wilde ze buiten huisvesten en kweken en zo raszuiver als mogelijk. Blijkbaar was dit een te hoog gestelde eis, want ik heb me rot gezocht naar echte buiten gekweekte vogels. Het dichtst benaderde wat ik kon krijgen, waren vogels die koudbroed waren, vogels die zonder verwarming zaten, maar wel beschermd tegen de elementen van buitenaf. Ook liep ik zoals iedereen tegen de vele onderling gebastardeerde magelhaensijzensoorten aan. Uiteindelijk ontdekte ik vogels die het meest aan mijn beeld van de soort *Carduelis magellanica capitalis* voldeden, dus mooie helder diepe en contrasterende lichaamskleuren en mooie helder diepe zwarte en klein en scherp afgetekend masker en ongeveer 9 cm groot. Zoals zo vaak bij andere soorten werden er nu ook weer twee koppels aangeschaft om eventueel gekweekte tongen onverwant te kunnen maken. Ook dit doel moest bijgesteld worden, want al vrij snel na plaatsing in buitenkweekboxen met de afmetingen van 1,25 m breed x 2 m hoog x 2,3 m diep die op het luchtdoorlatende polycarbonaat na volledig waren overgeleverd aan de elementen en geheel waren voorzien van beplanting, vond ik in de ene box de man dood en in de andere niet veel later de pop. Niet leuk natuurlijk, maar ik had nog een koppel, was mijn gedachte. Misschien had ik de vogels kunnen redden met een kuur o.i.d., maar dat wilde ik juist nu niet doen om te kijken in hoeverre met dit soort. Amerikaanse sijzen buiten is te kweken zonder dergelijke kunstmatige ingrepen. Dit overgebleven koppel kreeg de beschikking over een kweekbox met aansluitend een nachthok. De beplanting in deze box bestond uit conifeer (thuja), vlinderstruik, skimmia en nog wat andere planten. Voer en drinken werden in het nachthokgegeven. Het voer bestond eik een bekend goed merk sijzenmengeling dat speciaal is ontwikkeld voor Amerikaanse sijzen. Verder kregen ze natuurlijk eivoer, dat varieerde in samenstelling. Zo werd de ene keer kiemzaad daaraan toegevoegd en een andere keer weer wat pinky's o.i.d. Ze kregen

gewoon wat ik klaarmaakte voor alle vogels en ze aten de dingen eruit die goed voor hen waren of aan hun behoefte voldeed. Ook kregen zij veelvuldig onkruidzaden/plantendelen tot hun herschikking die halfrijp/rijp geogst werden en aangeboden in een glazen melkfles gevuld met water. Op deze manier blijven de onkruidzaden/plantendelen net wat langer vers. De natte herfst en winterdagen brachten zij buiten door, waarbij zij dus de mogelijkheid hadden binnen te schuilen, zonder extra licht of verwarming. Veel binnen hebben ze niet gezeten. Het is, denk ik, meer om ongedierte (muizen) te voorkomen dat ik binnen voerde, Zo werden ze gedwongen af en toe eens naar binnen te komen. Het koppel zat standaard hoog boven in de conifeer te rusten en te overnachten. Zelfs bij vorst waren ze buiten te vinden. Het voorjaar brak aan en de vogels waren duidelijk in broedstemming gekomen, Beide vogels waren in

topconditie en de man liet veelvuldig zijn zang horen. Ik gaf de sijen diverse nestmogelijkheden. Ik had kleine kapelkastjes met daarin een stalen nestkorfje, kanarietralienestkastjes en tenen nestkorfjes in de conifeer gebonden. Als nestmateriaal gaf ik kokosvezel, sisal, fiber en diverse soorten dierlijke haren. Niet lang daarna begonnen de vogels in een tralienestkastje hun nestje te bouwen dat werd voorzien van een lichtgekleurde sisalinleg. Dit werd alleen maar afgewerkt met bruine kokosvezel. Het legsel was met 4 witgeelachtige eitjes compleet. Het popje nam het broeden op zich en de man hield de wacht, Na ongeveer 13 dagen broeden lagen er 4 jongen in het nest, lichtroze en bedekt met een donker dons. Het aangeboden voer bestond uit eivoer met pinky's en sijenzaad en vond samen met het gekiemde zaad gretig aftrek, Ook werd menig vliegend of kruipend insect in de volière verschalkt en gevoerd aan de jongen, Waar ze echt gek op waren, was bladluis en paardenbloemzaad dat zij zelf uit de knoppen peuterden en dat ik dan ook zo vaak mogelijk verstrekte. Een nadeel van paardenbloemknoppen is dat na een poosje de gehele volièrebodem vol ligt met paardenbloempluis. De jongen groeiden voorspoedig en op de vierde dag meest ik ze al ringen met een 2,5 mm ring die ik uit voorzorg had omkleed met een ventielslangetje. De oudervogels lieten de jongen met rust, hoewel ze vrij ijverig het daadwerkelijke nest schoonhielden. De ontlasting van de jongen kon ik wel terugvinden aan de buitenkant van de tralienestkast. Op een leeftijd van 14 dagen vlogen de jongen uit, eerst nog wat onhandig, maar de jongen hadden het vliegen al vrij snel onder de knie. Het ouderkoppel deed het fantastisch en nam de ouderzorg zeer serieus. Pas nadat elk jong volledig zelfstandig was, gingen de ouders over op ronde twee. (Hoe gemakkelijk kunnen ze het de kweker maken? Was het maar altijd zo!) De jongen ving ik na 43 dagen uit de volière, want ik zag dat de man weer iets dominanter werd, omdat de pop alweer het eerste ei van ronde twee had gelegd. Eerder had ik daar nog geen aanleiding toe gehad, Ronde twee bracht mij weer 4 eieren en uiteindelijk ook 4 gezonde jongen, in totaal kreeg ik dus van dit koppel 8 jongen welk volledig natuurbroed, zonder medicijn en met 2,5 mm goed geringd uit de buiten volière waren. De kweek zelf bracht mij niet zoveel nieuw ervaring, behalve het feit dat er dus ook 'gewoon' buiten mee gekweekt kan worden. Uit deze "Amerikaanse" familiegroep en aanverwante soorten heb ik inmiddels al ervaringen mogen opdoen met de Kapoetsensijns, Zwarte Sijns, Geelbuiksijns, Zwartborstsijns en Yarrelsjns. Er is er echter altijd eentje op de eerste plaats gebleven als het gaat om een verlanglijstje met nog te willen kweken "Amerikaanse sijen" en dat is de Maskersijns oftewel de Lawrence's sijns met de deftige Latijnse naam *Carduelis lawrencei*. Tjonge, tjonge als ja, als Dromen moeten er altijd zijn, mensen.

Foto's: Piet Onderdelinden/Jan de Nijs
Tekst: Arie Bakker